Bibliaóra – 2026. október 29.

Előfohász: „És amikor leértek a város szélére, ezt mondta Sámuel Saulnak: Mondd a legénynek, hogy kerüljön elénk. Az eléjük került. Te pedig most állj meg, hadd mondjam el neked az Isten igéjét (IISám 9,27)!" Ámen.

Ének: 74. zsoltár: „Miért vetsz minket így el, Úr Isten?"

Előima: Urunk, mennyei Atyánk! Most megállunk Előtted, és szeretnénk egy kicsit elcsendesedni. Letesszük mindazt, amit magunkkal hoztunk, a gondjainkat, a kérdéseinket, de még azt is, amit magunkról gondolunk, és amiben talán túlságosan biztosak vagyunk. Urunk, amikor Jób könyvének tizenegyedik fejezetét olvassuk, segíts meglátnunk önmagunkat is. Olyan könnyen tudunk véleményt mondani másokról, tanácsot adni, megmagyarázni a másik fájdalmát. Néha azt hisszük, tudjuk, miért történnek a dolgok, pedig nem látunk bele sem a másik szívébe, sem a Te terveidbe. Bocsásd meg, amikor többet gondolunk magunkról, mint amennyit kellene, és amikor a szavainkkal nem enyhítjük, hanem növeljük mások terhét. Jézusunk, Te nem erővel és büszkeséggel mutattad meg a nagyságodat, hanem szelídséggel, szolgálattal és engedelmességgel. Taníts minket a Te alázatodra! Arra az alázatra, amely nem akar mindig az utolsó szó birtokosa lenni, amely tud hallgatni, tud bocsánatot kérni, és nem szégyelli kimondani: tévedtem. Urunk, ne engedd, hogy az alázatról csak beszéljünk ezen az estén. Mutasd meg, mi az, amit nekünk kell letennünk. Talán a büszkeségünket, a sértettségünket, a mások fölötti ítélkezést, vagy azt a vágyat, hogy mindig nekünk legyen igazunk. Adj bátorságot ahhoz, hogy ne csak másokban ismerjük fel a hibát, hanem önmagunkban is. Taníts meg bennünket arra, hogy megalázni magunkat Előtted nem azt jelenti, hogy semminek tartjuk magunkat, hanem azt, hogy elismerjük: szükségünk van Rád. Nélküled könnyen eltévedünk a saját gondolatainkban, de Veled megtanulhatunk szelídebben, türelmesebben és szeretettel élni. Kérünk, áldd meg ezt a közös bibliaórát. Ne csak ismerettel gazdagodjunk, hanem változzon is a szívünk. Amit ma megértünk az Igéből, azt segíts a mindennapjainkban is megélni: otthon, a családunkban, a gyülekezetben és azok között, akikkel nehéz szeretettel bánnunk. Szólj hozzánk, Urunk, és adj nekünk olyan szívet, amely nem védekezni akar előtted, hanem kész tanulni Tőled. Jézus Krisztus nevében kérünk. Ámen.

Ószövetségi alapige: Jób könyve 11. fejezet: ***„Megszólalt a naamái Cófár, és ezt mondta: Nem kell-e felelnünk e sok beszédre? A bőbeszédűnek legyen igaza? Elnémíthatja-e fecsegésed az embereket? Gúnyolódsz, és nincs, aki megszégyenítsen? Ezt mondtad: „Tanításom helyes, és ha megvizsgálsz, tisztának találsz!" Bárcsak maga Isten szólalna meg, és nyitná meg ajkait veled szemben! Kijelentené neked a bölcsesség titkait, amelyek az értelem számára***

felfoghatatlanok. Akkor megtudnád, hogy Isten elnézi bűneid egy részét. Beleláthatsz talán az Isten titkaiba? Felérhetsz-e te a Mindenható tökéletességéhez? Magasabb az az égnél – mit kezdesz vele? Mélyebb a holtak hazájánál – mit is tudhatsz róla? Terjedelme hosszabb a földnél és szélesebb a tengernél. Ha valakit nyomon követ, elfog, és a bírák elé állít, ugyan ki akadályozhatja meg? Hiszen ismeri a hitvány embereket, látja az álnokságot, pedig nem is figyel oda. Az üresfejű ember is válhat értelmessé, a vadszamár csikója is születhet emberré. Ha hozzá fordítod szívedet, és felé terjeszted kezedet, ha álnokság tapad kezedhez, távolítsd el, ne engedd, hogy sátradban csalárdság lakozzék! Akkor szégyen nélkül emelheted föl arcodat, erős leszel, és nem kell félned. Elfelejted a nyomorúságot, úgy gondolsz rá, mint levonult vizekre. Fényesebb lesz életed a déli verőfénynél, a sötétség is olyan lesz, mintha reggel volna. Bizakodás tölt el, mert lesz reménységed, körülnézel, és nyugodtan lefekszel. Ha leheveredsz, senki sem riaszt föl, sőt sokan hízelegnek neked. De a bűnösök szemei elsorvadnak, menedékük elvész; reménységük csak az, hogy majd kilehelik lelküket."

Kedves testvérek az Úr Jézus Krisztusban!
Jób három barátja közül Cófár a legkeményebben támadók egyike. Úgy gondolja, hogy Jób túl sokat beszél, túl sokat védekezik, és nem látja be a maga vétkét. Beszédében helyesen magasztalja Isten bölcsességét és hatalmát, de tévesen alkalmazza ezeket Jób helyzetére. Azt feltételezi, hogy Jób szenvedése mögött olyan bűnnek kell állnia, amelyet meg kell vallania. Ez adja a fejezet feszültségét: Cófár sok igaz dolgot mond Istenről, mégsem érti helyesen a szenvedő Jóbot.
1. Bőbeszédű Jób? Fecsegő Jób? – Jób 11,1–4. „A sok beszédnek nem lehet elmaradni a következménye…" – Cófár gondolatmenetének lényege. Cófár azzal kezdi beszédét, hogy rendreutasítja Jóbot. Úgy érzi, Jób túl sokat beszél, és a szavai nem állják meg a helyüket. Bőbeszédű Jób? Jób valóban sokat beszél, de vajon miért? Mert szenved. Válaszokat keres, igazságot szeretne, és nem érti, miért sújtja ennyi nyomorúság. Fecsegő Jób? Cófár szemében Jób szavai üres beszédnek tűnnek. De aki fájdalomban van, annak a szavai mögött gyakran kétségbeesés, gyász és Istennel való küzdelem húzódik meg. Gúnyolódik Jób? Cófár úgy érzi, Jób beszéde Istent is támadja. Jób azonban nem egyszerűen gúnyolódik: szeretné megérteni Isten igazságát a saját életében. **A fájdalom beszél Jóbból?** Jób szavai nem mindig megfontoltak. A szenvedésben az ember kérdez, tiltakozik, olykor túl messzire megy a megfogalmazásban is. Mégsem szabad minden panaszt hitetlenségnek tekintenünk. Lelki tanulság: A szenvedő embernek először gyakran nem magyarázatra, hanem meghallgatásra van szüksége. Cófár hibája nem az, hogy komolyan veszi Isten igazságát, hanem az, hogy nem veszi eléggé komolyan Jób fájdalmát.

2. Cófár kérdései helytállóak? – Jób 11,5–12. Cófár azt kívánja, bárcsak Isten maga szólalna meg, és mondaná el Jóbnak, milyen mély az ő bölcsessége. Szerinte Jób még azt sem kapja meg Istentől, amit megérdemelne, mert Isten valójában elnézi a vétkeit. Cófár gondolatmenetében két dolgot kell megkülönböztetnünk. Igaz, hogy Isten bölcsessége felülmúlja az emberét. Az ember nem látja át Isten minden szándékát és cselekvését. Nem igaz, hogy ebből következik Jób bűnössége. Cófár nem ismeri Jób szenvedésének mennyei hátterét, mégis úgy beszél, mintha ismerné Isten ítéletét. Cófár kérdései tehát részben helytállóak, de a következtetései tévesek. **Isten titka és a Mindenható tökéletessége.** A képek az emberi megismerés határait mutatják be: Magasabb az égnél – mit tehet az ember? Mélyebb az alvilágnál – mit tudhat meg belőle? Hosszabb a földnél – kiterjedése felmérhetetlen. Szélesebb a tengernél – nagysága meghaladja az emberi mértéket. Cófár tehát Isten végtelen bölcsességét magasztalja. Azt azonban nem érti meg, hogy Isten kifürkészhetetlensége alázatra kellene tanítson bennünket, nem pedig feljogosítson arra, hogy mások fölött ítélkezzünk. **A holtak hazája és a menny dicsősége.** Cófár az ég és a holtak hazájának képeivel fejezi ki, hogy Isten nagysága minden emberi határt meghalad. Az ember nem tud felérni hozzá, és nem képes minden titkát megismerni. A menny dicsősége és Isten uralmának teljessége a Szentírás egészének fényében még inkább arra emlékeztet bennünket, hogy az Úr nem mérhető a mi gondolkodásunkhoz. Nem látjuk a teljes képet. Nem ismerjük minden esemény okát. Ezért óvatosan kell bánnunk azokkal a mondatokkal, amelyekkel megmagyarázzuk mások szenvedését. **Isten figyelme mindenre kiterjed.** Cófár Istenről vallott egyik fontos felismerése, hogy semmi sem marad rejtve előtte. Isten látja az ember útját, ismeri a szívét, és semmi sem kerüli el a figyelmét. De ebből nem következik, hogy mi is ugyanilyen bizonyossággal meg tudjuk mondani, miért szenved valaki. Isten mindent lát. Mi azonban csak részlegesen látunk. Pál apostol így magasztalja Isten bölcsességét és tudományát: „Ó, Isten gazdagságának, bölcsességének és ismeretének mélysége!” (Róm 11,33) Ez a szakasz kiváló párhuzam Cófár beszédéhez. Mindkettő Isten bölcsességének felfoghatatlanságára mutat rá. A különbség az, hogy Pál Isten nagyságát magasztalja, és az ő dicsőségére jut el, míg Cófár Isten nagyságát Jób megvádolására használja fel.

3. Az isteni bosszú törvénye – Jób 11,10–12. Cófár gondolkodásában erősen jelen van az a meggyőződés, hogy Isten számon kéri a bűnt, és a gonoszság nem maradhat büntetlenül. Önmagában igaz, hogy Isten igazságos, és az ember felelős a tetteiért. A probléma ott kezdődik, amikor ezt leegyszerűsítjük egy automatikus törvénnyé: Ha valaki szenved, biztosan vétkezett. Ha valaki bajba jut, Isten bizonyára megbüntette. Ha valaki jól él, biztosan Isten áldása van rajta. Jób könyvének egyik legfontosabb tanítása éppen az, hogy ez a képlet nem magyarázza meg az emberi életet. Jób igaz emberként szenved. Barátai pedig – köztük Cófár – újra és újra azt próbálják bebizonyítani, hogy a szenvedése mögött

csakis valamilyen elrejtett bűn állhat. **Jézus megfizette – Isten eldöntötte – az Úr megoldotta.** A keresztyén hit középpontjában nem egy személytelen bosszútörvény áll, hanem Isten igazságossága és kegyelme, amely Jézus Krisztusban mutatkozott meg. Jézus Krisztus magára vette bűneink terhét, és áldozatával megnyitotta a megbékélés útját Istenhez. Ez azonban nem jelenti azt, hogy minden földi szenvedés közvetlenül a saját bűneink büntetése lenne. A kereszt nem ad felhatalmazást arra, hogy mások szenvedéséből bűnösségükre következtessünk. Éppen ellenkezőleg: arra hív, hogy kegyelmet gyakoroljunk, hordozzuk egymás terheit, és Krisztus irgalmát közvetítsük. A kegyelem nem azt jelenti, hogy a bűn jelentéktelen. Azt jelenti, hogy Isten a bűnös embernek is utat nyit a bocsánat és az új élet felé. **Másnak a fejére olvasni a dolgait – mennyire keresztyéni?** Cófár azt gondolja, hogy segít Jóbnak, amikor szembesíti őt azzal, amit szerinte elkövetett. Csakhogy nincs bizonyítéka arra, hogy Jób szenvedése konkrét bűn büntetése volna. A keresztyén embernek is feladata a bűnről, a felelősségről és a megtérésről beszélni. De nem mindegy, hogyan teszi. Az intés célja a helyreállítás, nem a megszégyenítés. A szeretet igazat mond, de nem állít olyat, amit nem tudhat. A testvéri figyelmeztetés önvizsgálattal kezdődik. Aki a másik bűnét keresi, annak a saját szívét is meg kell vizsgálnia. Jézus tanítása szerint előbb a saját szemünkben lévő gerendával kell foglalkoznunk (Mt 7,3–5).

4. A megtérés útja – Jób 11,13–20. Cófár beszédének végén megjelenik a megtérésre hívás. Arra szólítja fel Jóbot, hogy rendezze kapcsolatát Istennel, távolítsa el a gonoszságot, és forduljon teljes szívvel az Úrhoz. Ha Jób odaszánja a szívét Istennek, és elhagyja a bűnt, akkor felemelt fővel állhat meg előtte. Cófár szavai között fontos bibliai igazságok vannak: Istenhez teljes szívvel kell fordulnunk. A bűnt nem mentegetni, hanem megvallani kell. A megtéréshez hozzátartozik a gonosz elhagyása. A bűnbánat és a hit reménységet adhat. Az Istennel való rendezett kapcsolat békesség forrása. Cófár azonban ezeket az igazságokat úgy alkalmazza Jóbra, mintha már bizonyította volna annak bűnösségét. Ezért az ő megtérésre hívása egyszerre tartalmaz igazságot és igazságtalan vádat. **Engedelmesség és bűnbánat.** A megtérés nem pusztán rossz érzés a múltunk miatt. Istenhez való odafordulás, amelyben elismerjük a bűnünket, elfogadjuk kegyelmét, és készek vagyunk változtatni az életünkön. A Biblia több történetben is bemutatja, hogyan tér vissza az ember Istenhez.

1. „Vétkeztem az ég ellen” – a tékozló fiú. Lukács 15,17–24. A tékozló fiú magába száll, elismeri a bűnét, és visszatér az apjához. Nem követel jogokat, hanem irgalomért folyamodik. Az apa pedig elébe fut, és visszafogadja. Tanulság: A megtérés útján nem kell a bűnünket szépítenünk. Visszatérhetünk az Atyához. 2. „Isten, légy irgalmas nekem, bűnösnek!” – a vámszedő. Lukács 18,9–14. A vámszedő nem másokat vádol, nem hasonlítja magát másokhoz, és nem próbálja igazolni önmagát. Alázattal kéri Isten irgalmát. Tanulság: A valódi bűnbánat nem mások hibáinak felsorolásával kezdődik, hanem a saját szívünk

megvizsgálásával. 3. Sírni, mint Péter. Lukács 22,54–62. Péter megtagadja Jézust, majd az Úr tekintetére visszaemlékezve keserves sírásra fakad. Fájdalma annak felismeréséből fakad, hogy elbukott. Tanulság: A bűnbánat fájdalmas lehet, de a bukás nem feltétlenül a történet vége. Jézus később helyreállítja Pétert (Jn 21,15–19). 4. Megvallani, mint a bűnös nő. Lukács 7,36–50. A bűnös nő könnyekkel, alázattal és szeretettel közeledik Jézushoz. Miközben a farizeus megítéli őt, Jézus meglátja a hitét, és a bocsánatáról beszél. Tanulság: Az ember gyakran a múltja alapján ítél, Jézus azonban a bűnbánó embert kegyelemmel fogadja. **Reménység és békesség.** Cófár azt ígéri Jóbnak, hogy megtérése után felemelt fővel élhet, elfelejtheti nyomorúságát, és biztonságban lehet. A reménység valóban Isten ajándéka. Azt azonban nem ígérhetjük minden megtérő embernek, hogy földi nehézségei azonnal megszűnnek. A megtérés nem üzlet Istennel: nem azért térünk meg, hogy biztosan jól menjen a sorunk. Azért fordulunk hozzá, mert ő az Úr, mert szükségünk van kegyelmére, és mert benne találjuk meg életünk reménységét. Jób könyve különösen fontos ebből a szempontból: Jób nem kapja meg rögtön a választ, és nem szűnik meg azonnal a fájdalma. Isten mégis jelen van az ő történetében. A hit nem mindig a nyomorúságból való azonnali szabadulás, hanem kapaszkodás Istenbe akkor is, amikor a szabadulás útját még nem látjuk.

5. Cófár bizakodó, reményteljes – de miben téved? Cófár beszédének végén kétféle ember sorsát állítja szembe egymással. A megtérő ember reménységét és biztonságát, valamint a gonosz ember kilátástalanságát. A megtérőnek reménységet, nyugalmat és békességet ígér, a gonoszoknak viszont menekülés nélküli helyzetet és a reménység elvesztését. Cófár bizakodó, mert hisz Isten igazságosságában. Reményteljes, mert úgy gondolja, Jób sorsa jóra fordulhat, ha megtér. De téved abban, hogy a szenvedésből a bűnösségre, a nyomorúságból pedig az Istentől való elfordulásra következtet. A Biblia nem tanítja, hogy minden szenvedés személyes bűn közvetlen következménye. Jézus maga is elutasítja ezt a leegyszerűsítő gondolkodást, amikor a vakon született emberről beszél (Jn 9,1–3).
Cófár tehát jól ismeri a megtérés fontosságát, de nem tudja helyesen megítélni Jób helyzetét. Ez a mi figyelmeztetésünk is: az igaz tanításból is lehet helytelen következtetést levonni, ha hiányzik belőlünk az alázat, a könyörület és a másik ember helyzetének megértése. **Mit tanulhatunk Cófár hibájából?** Ne akarjunk mindenáron magyarázatot adni mások szenvedésére. Ne tekintsük saját értelmezésünket Isten végső ítéletének. Ne tévesszük össze az igaz tanítást a helyes alkalmazással. A bűnbánatra hívásban is legyünk irgalmasak. Merjük kimondani: „Nem tudom, miért történt ez, de melletted vagyok, és imádkozom érted.”

<u>Közének</u>: 503. dicséret: „Krisztus a sírbolt foglya volt…”

Újszövetségi alapige: Jelenések könyve 2. rész 8-11. versei: ***„A szmirnai gyülekezet angyalának írd meg: ezt mondja az első és az utolsó, aki halott volt, és életre kelt: Tudok nyomorúságodról és szegénységedről, pedig gazdag vagy, és azok káromlásáról, akik zsidóknak mondják magukat, pedig nem azok, hanem a Sátán zsinagógája. Ne félj attól, amit el fogsz szenvedni. Íme, az ördög börtönbe fog vetni közületek némelyeket, hogy próbát álljatok ki, és nyomorúságotok lesz tíz napig. Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját. Akinek van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek! Aki győz, annak nem árt a második halál.”***

Kedves testvérek az Úr Jézus Krisztusban!
Parancsra írni. Parancsra hallgatni. És végül hűségesnek maradni akkor is, amikor a hűségünknek ára van.
1. Szmirna – az élet, a kereskedelem és a versengés városa. Szmirna Kis-Ázsia jelentős városai közé tartozott. Fontos kikötő, kereskedelmi központ és a Római Birodalomhoz hű város volt. Lakói nagyra értékelték a gazdasági fellendülést, a kulturális életet, a társadalmi tekintélyt és Róma jóindulatát. Ebben a versengéssel, társadalmi presztízzsel és politikai lojalitással átszőtt világban élte mindennapjait a keresztény gyülekezet is. Szmirna ismerte a gazdagság értékét. Tudta, mit jelent a siker. Ismerte a társadalmi rang és a hatalmasok jóindulatából fakadó biztonság jelentőségét. És éppen ebbe a városba hangzik el annak a szava, aki egészen másként mutatkozik be: „Ezt mondja az első és az utolsó, aki halott volt, és életre kelt.” (Jel 2,8) Miért éppen így mutatkozik be Krisztus? Azért, mert Szmirnához nem olyan valaki szól, aki csupán kívülről ismeri az életet. Ő az, aki belépett a halálba, és győzelmet aratott fölötte. Krisztusnak nem kell bizonyítania, hogy ismeri a halált. Átment rajta. És él. Róma dönthetett az emberek társadalmi helyzetéről. Megfoszthatta őket szabadságuktól, sőt az életüktől is. Azt azonban nem változtathatta meg, hogy végső soron kié az utolsó szó. Róma Róma marad. Hatalma valóságos, de nem végleges. Ez Szmirna üzenetének egyik legfontosabb alapja: a földi hatalom korlátozott, Krisztus uralma azonban nem ér véget az emberi hatalom határainál.
2. „Tudok nyomorúságodról és szegénységedről, pedig gazdag vagy” (Jel 2,9) Itt kezdődik Szmirna lelki elemzése. Egy város lehet gazdag, miközben a benne élő gyülekezet szegény. A várost ünnepelhetik, miközben a kereszténye ket megvetik. A társadalom rendelkezhet mindazzal, amit az ember a siker jelének tart, mégsem értheti meg azt, aminek Isten előtt örök értéke van. Krisztus azonban ezt mondja: „Pedig gazdag vagy.” Ez az ige első paradoxonja. Szegénység, amely mellett valódi lelki gazdagság állhat. Nyomorúság, amely a lelki növekedés helyévé válhat. Társadalmi tekintély elvesztése, amely nem feltétlenül jelenti Isten jóindulatának elvesztését. Halál, amely nem feltétlenül jelent végleges vereséget. Szmirnát nem a város pénzügyi mérlege alapján kell

megítélni, hanem Krisztus ismerete alapján. Krisztus azt is látja, amit a város nem lát. És itt felmerül a kérdés számunkra, Pozsonyban is: Mi alapján mérjük egy keresztény közösség gazdagságát? A létszáma, a költségvetése, az épülete, a társadalmi befolyása és az elismertsége alapján? Vagy a Krisztus iránti hűsége alapján? Nem minden szegénység jelent lelki gazdagságot. Nem minden szenvedés szentel meg automatikusan. De az a keresztény közösség, amely a veszteségek ellenére is hűséges marad Krisztushoz, gazdag lehet Isten előtt éppen ott, ahol a világ vesztesnek tartja. A kérdés tehát nem pusztán az, hogy mink van, hanem az is, hogy kik vagyunk Krisztus előtt.

3. „Akik zsidóknak mondják magukat, pedig nem azok" (Jel 2,9) Ez az igeszakasz legérzékenyebb része. A Jelenések könyve olyan emberekről beszél, akik zsidóknak nevezik magukat, de Krisztus kritikusan ítéli meg az önazonosításukat. A korabeli összefüggésben ez a keresztyén közösség és egyes ellenfelei közötti konfliktushoz kapcsolódik. Ebből a mondatból azonban nem szabad az egész zsidó népre vagy valamennyi zsinagógára kiterjedő vádat alkotnunk. Az ige egy konkrét, szmirnai konfliktusról beszél. A keresztyén értelmezésnek figyelembe kell vennie, hogy Jézus, az apostolok és az első keresztények is a zsidó közegből származtak. Ez az ige nem szolgálhat az antiszemitizmus igazolására. Mit jelent akkor a „Sátán zsinagógája" kifejezés? A bibliai nyelvezetben a Sátán ellenfélként és vádlóként jelenik meg. A Jelenések 2,9 kifejezése olyan közösségre utal, amely ebben a konkrét konfliktusban Isten munkájával szemben lép fel, és a keresztyének vádlójaként vagy üldözőjeként viselkedik. Ez nem azt jelenti, hogy egy egész nép vagy vallás minden tagja a Sátánhoz tartozik. A kifejezés súlyos minősítése egy konkrét magatartásnak és annak lelki jelentőségének. A törvény nem hamisság. Az igazság nem hazugság. De a vallási megnevezés önmagában még nem garantálja az Isten iránti hűséget. Az igazi lelki megkülönböztetés azonban az ige megértésével kezdődik, nem az előítéleteinkkel. **Hogyan működik a testi Izrael és a lelki Izrael közössége?** Ez a kérdés megköveteli, hogy különbséget tegyünk a bibliai Izrael, a zsidó nép, a zsidó vallási élet és a keresztyén egyház között. Az Újszövetség nem ad felhatalmazást az egyháznak arra, hogy gyűlölje a zsidókat. Pál a Római levél 11. fejezetében óva inti a keresztyéneket attól, hogy fölényeskedjenek a természetes ágakkal szemben. Az Efézusi levél 2,14–18 pedig Krisztust úgy mutatja be, mint aki lebontja az ellenségeskedés falát, és megbékélést szerez. Ha Szmirna és Pozsony kapcsolatáról kérdezünk, a konkrét viszonyokat kell megvizsgálnunk, nem pedig egyszerű párhuzamokat gyártanunk. Szmirnában az első század egy meghatározott konfliktusáról volt szó. Pozsonyban ma különböző keresztyén és zsidó közösségek élnek, saját történelemmel és identitással. Minden közösséget tanítása, cselekedetei és az igazsághoz való viszonya alapján kell megvizsgálni, nem kollektív címkék alapján. A vitának ott kell véget érnie, ahol már nem az igazságot keresi, hanem ellenségre van szüksége. Ez azonban nem jelenti azt,

hogy az igazság többé nem fontos. Azt jelenti, hogy az igazságot igaz módon kell képviselnünk: hazugság, gyűlölet és igazságtalan vádaskodás nélkül.

4. A börtön és a nyomorúság, mint próba. „Ne félj attól, amit el fogsz szenvedni. Íme, az ördög börtönbe fog vetni közületek némelyeket, hogy próbát álljatok ki, és tíz napig tartó nyomorúságotok lesz.” (Jel 2,10) Krisztus nem ígér Szmirnának fájdalom nélküli életet. Nem mondja: Ha eléggé hisztek, senkit sem fognak letartóztatni. Nem mondja: Ha lelkileg gazdagok vagytok, nem lesztek szegények. Azt sem mondja: A hűségetek biztosítja számotokra a nyugodt körülményeket. Ehelyett ezt mondja: „Ne félj!” Ez lényeges különbség. A hit nem biztosítás a szenvedés ellen. A hit bizalom Krisztusban a szenvedés közepette. A börtön a szabadság próbája. A nyomorúság a kitartás próbája. Az üldöztetés a hűség próbája. A halál pedig olyan határ, amelynél megmutatkozik, hogy Krisztus ígérete nagyobb-e a félelmünknél. A próba eredetére is figyelnünk kell. Az ige azt mondja, hogy az ördög némelyeket börtönbe vet. Ez nem jelenti azt, hogy Isten helyesli az üldöztetést. Azt jelenti, hogy még az üldöztetés sem mondhatja ki az utolsó szót azok fölött, akik Krisztushoz tartoznak. **„Tíz napig tartó nyomorúságotok lesz.”** Mit jelent a tíz nap? A szövegben ez az időszak a próba meghatározott, korlátozott idejének tűnik. Egyes magyarázók jelképesen értelmezik, mások konkrét időszakra gondolnak. Maga a szöveg nem ad elegendő alapot ahhoz, hogy teljes bizonyossággal meghatározzunk egy pontos történelmi vagy prófétai időrendet. Valami azonban biztos: a nyomorúság nem korlátlan. Nem tart örökké. Nem esik kívül Isten ismeretén. Nem bizonyítja, hogy Krisztus elhagyta a gyülekezetét. A nyomorúság ideje korlátozott, Krisztus hűsége azonban nem igazodik a mi naptárunkhoz. Róma Róma marad. A hatalmasok hatalmasok maradnak. A történelemben újra és újra megjelenik az üldöztetés és a kényszerítés. Egyetlen földi hatalom sem válhat azonban az emberi élet végső bírójává.

5. „Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját.” „Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját.” (Jel 2,10) Ez a bibliaóra központi gondolata. Krisztus nem csupán addig vár hűséget, amíg az előnyös. Nem csak addig, amíg társadalmi elismerést hoz. Nem csupán addig, amíg nem veszélyezteti a biztonságunkat. Azt mondja: mindhalálig. Ez nem azt jelenti, hogy a keresztyének keresnie kell a halált, vagy vissza kell utasítania az indokolt védelmet. Azt jelenti, hogy még a halál fenyegetése sem lehet ok arra, hogy megtagadja Krisztust. Az élet koronája paradox ajándék. A világ megfoszthatja az embert földi életétől, Krisztus azonban olyan életet ígér neki, amelyet a halál nem tud megsemmisíteni. Ebben rejlik a különbség a siker és a győzelem között. A sikert gyakran azzal mérjük, amit megszereztünk. Szmirna esetében a győzelem annak a hűségében mutatkozik meg, akit nem hagytunk el. A kérdés tehát nem csupán az, hogy mennyit tudunk megőrizni, hanem az is, hogy kit nem vagyunk hajlandók megtagadni.

6. Élet és halál – Jelenések 20,4 és 21,8. A Jelenések 20,4-ben János azokat látja, akik Krisztushoz hűségesek maradtak, akár az életük árán is. Sorsuk nem zárul le a halállal. A látomás része, hogy Krisztussal együtt élnek és uralkodnak. A Jelenések 21,8 ezzel szemben azokról beszél, akiket hűtlenség, árulás, bálványimádás és más, Istennel szembeforduló cselekedetek jellemeznek. Az ige a második halál képével zárul. A két szöveg súlyos ellentétet állít elénk: A halál, amelyen valaki a Krisztus iránti hűsége miatt megy keresztül. A második halál, amely a végső ítélet képe. A földi élet, amelyet az ember elveszíthet. Az örök élet, amelyet Krisztus ígér. Nem állíthatjuk egyszerű képletként, hogy mindenki, aki erőszakos halált hal, automatikusan elnyeri az örök életet. A döntő kérdés az, hogy kihez tartozik az ember, és hogyan viszonyul Istenhez. A Jelenések 21,8-at sem használhatjuk arra, hogy könnyelműen ítéletet mondjunk konkrét emberek fölött. A végső ítélet Istené. Az evangélium paradoxonja az, hogy az ember meghalhat, és mégis győzhet; megőrizheti földi életét, miközben elveszítheti azt, aminek örök értéke van. Ez a gondolat segít megértenünk Szmirna gyülekezetének helyzetét is. A keresztyén reménység nem a halál jelentőségének tagadása, hanem annak felismerése, hogy Krisztus feltámadása új távlatot nyitott az ember számára. **7. A második halál nem mondhatja ki az utolsó szót a hűségesek fölött.** „Aki győz, annak nem árt a második halál.” (Jel 2,11) Szmirnának ezt a mondatot valóságos fenyegetésre adott válaszként kellett hallania. Nem elvont tanításként a túlvilágról, hanem olyan ígéretként, amely annak szólt, aki börtönbe kerülhetett, és akár a halállal is szembenézhetett. A földi halál az ember számára ellenség. A Biblia nem bagatellizálja. A keresztyén reménység azonban nem a halál tagadásában, hanem a feltámadott Krisztusban gyökerezik. A Jelenések könyvében a második halál a végső ítéletet jelképezi. A Szmirnának adott ígéret azt hirdeti, hogy akik Krisztusban győznek, nem részesülnek ebben a végső ítéletben elmarasztaltakként. Szmirna nem azt az ígéretet kapta, hogy elkerüli a halált. Azt kapta ígéretül, hogy a halál nem lesz az ura. Ez a különbség a világ által kínált reménység és a feltámadott Krisztus reménysége között.

Utóima: Urunk, Jézus Krisztus, első és utolsó, Te, aki halott voltál, de életre keltél, hálát adunk Neked, hogy ismered életünket, szenvedéseinket, félelmeinket és küzdelmeinket. Semmi sincs elrejtve Előtted. Kérünk, ajándékozz nekünk olyan hitet, amilyen a szmirnai gyülekezeté volt, amely hűséges maradt szegénységben, megpróbáltatások és üldöztetések közepette is. Taníts meg bennünket felismerni az igazi gazdagságot, amely nem a vagyonban, a társadalmi helyzetben vagy az emberek elismerésében rejlik, hanem a Te igédhez és személyedhez való hűségben. Bocsásd meg, amikor azt gondoljuk, hogy jól látunk, miközben nem vesszük észre saját hibáinkat. Bocsásd meg, amikor másokat inkább megítélünk, mintsem a saját szívünket vizsgálnánk meg. Adj nekünk lelki látást, hogy meg

tudjuk különböztetni az igazságot a hazugságtól, a hűséget a képmutatástól és a bátorságot a gőgtől. Urunk, őrizz meg bennünket a gyűlölettől, az igazságtalan ítélkezéstől és az üres vitáktól. Taníts bennünket alázattal kiállni az igazság mellett, szeretettel beszélni, és keresni a békességet anélkül, hogy lemondanánk a Te igazságodról és igédről. Amikor megpróbáltatás ér bennünket, erősítsd meg hitünket. Amikor gyengék vagyunk, légy a mi erősségünk. Amikor félünk, emlékeztess bennünket szavaidra: „Ne félj attól, amit el fogsz szenvedni!" Ne engedd, hogy az emberektől való félelem erősebb legyen bennünk, mint a Hozzád való hűségünk. Kérünk, áldd meg családjainkat, gyülekezeteinket és Pozsony városát. Add, hogy ne csupán a külső sikert keressük, hanem mindenekelőtt a Te jelenlétedet. Taníts bennünket hitben gazdagnak, reménységben állhatatosnak és szeretetben kitartónak lenni. Amikor elérkezünk erőnk határához, emlékeztess bennünket arra, hogy a halálé nem az utolsó szó. Te meghaltál és feltámadtál. Benned reménységünk van az örök életre, amely nem ér véget. Adj nekünk kegyelmet, hogy ne csak akkor maradjunk hűségesek Hozzád, amikor ez könnyű, hanem akkor is, amikor a hűségünknek ára van. Urunk, Jézus Krisztus, segíts bennünket hűségesnek maradni mindhalálig. Add, hogy ne a világ elismerését keressük, hanem a Te tetszésedet, és életünk minden helyzetében Rád bízzuk magunkat. Add meg nekünk az élet koronáját, amelyet megígértél azoknak, akik mindvégig hűségesek maradnak Hozzád. Mert Te vagy a feltámadás és az élet. Benned győzhetünk a félelem, a szenvedés és a halál fölött. Tiéd a tisztesség, a dicsőség és a hatalom mindörökkön-örökké. Ámen.

Úri ima: Mi Atyánk…

Áldás: „…és így szólt hozzájuk Jézus: Kövessetek engem, és én emberhalászokká teszlek titeket (Mk 1,17)." Ámen.

Ének: **338. dicséret**: „Lelki próbáimban, Jézus, légy velem,…"